

Broj protokola:02-354/14
Datum:25.03.2014

B I L T E N

SLUŽBE ZA ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU I HIGIJENU

ZA MJESEC FEBRUAR 2014. GODINE

O ZDRAVSTVENOJ ISPRAVNOSTI NAMIRNICA, VODE ZA PIĆE, SANITACIJI OBJEKATA, HIGIJENI USLUŽIVANJA
I KOMUNALNOJ HIGIJENI

GODINA XVII BROJ II/14, ZENICA, 25.03.2014. god. direktor: doc.dr.sc. Suad Sivić, dr.med.spec

Analiza i interpretacija podataka, načelnik Službe: prof.dr.sc.Smajil Durmišević, prim.dr.med.spec

Priprema i statistička obrada: Melita Lelić, BA

ŽIVOTNE NAMIRNICE, VODA, SANITACIJA OBJEKATA I HIGIJENA USLUŽIVANJA

U mjesecu februaru, za područje ZE-DO kantona, na osnovu analiza u Kantonalnom zavodu za javno zdravstvo Zenica, zdravstveno neispravnih uzoraka namirnica na mikrobiološku analizu je bilo **11.6%**, što predstavlja pogoršanje stanje mikrobiološke ispravnosti namirnica u odnosu na prošli mjesec; zdravstveno neispravnih uzoraka vode za piće na mikrobiološku analizu iz gradskih vodovoda je bilo **3,3%** (**Kakanj, Visoko, Breza, Olovo**), što je blago pogoršanje stanja mikrobiološke ispravnosti vode u ovim gradskim vodovodima u odnosu na prošli mjesec; dok je iz ostalih vodnih objekata bilo **28%** mikrobiološki neispravnih uzoraka vode za piće, što je vidno pogoršanje stanja mikrobiološkog kvaliteta vode iz lokalnih vodnih objekata, u odnosu na prošli mjesec, sa trendom značajnog variranja mikrobiološke ispravnosti vode iz lokalnih vodnih objekata, u skladu sa stanjem okoliša, vodnih objekata i meteorološkoj situaciji. Bilo je **1%** pozitivnih briseva iz područja higijene, što je znak blagog pogoršanja sanitacije i higijene usluživanja u objektima.

Neispravnih uzoraka namirnica na standardnu fiziko-hemijsku analizu nije bilo, što pokazuje poboljšanje u odnosu na prošli mjesec, ali je i dalje prisutan zadovoljavajući trend održavanja standardne zdravstvene ispravnosti namirnica sa ovoga aspekta.

Neispravnih uzoraka vode za piće na fiziko-hemijsku analizu je bilo **0.4%** (**Zavidovići**), što je znak poboljšanja hemijskog kvaliteta vode u gradskim vodovodima u odnosu na prošli mjesec, dok je neispravnih uzoraka vode za piće na fiziko-hemijsku analizu iz drugih vodnih objekata bilo **19%**, što predstavlja značajno pogoršanje stanja u odnosu na prošli mjesec, ali i stanje održavanja visokog procenta neispravnih uzoraka i nezadovoljavajućeg hemijskog kvaliteta vode u ovim objektima, sa prisutnim trendom promjenjivog hemijskog kvaliteta vode za piće iz lokalnih vodnih objekata, shodno stepenu zagađenosti okoliša na slivnim područjima, sanitarno-tehničkom stanju vodnih objekata, meteorološkim uslovima i nedovoljnoj kontroli kvaliteta vode za piće, sa preporukom za urgentno uvezivanje ovog nadzora u sistem.

U ovom mjesecu su dostavljeni uzorci namirnica na mikrobiološku analizu iz svih općina, a nedopustivo mali broj uzoraka dostavljen je iz: **Breze, Usore, Vareša, Olova i Doboj-juga**. Izrazito mali broj uzoraka vode iz gradskih vodovoda na mikrobiološku analizu je dostavljen iz **svih općina osim Zenice (vlastiti laboratorij VIK-a), Tešnja i Zavidovića**. U ovom mjesecu nisu dostavljeni uzorci vode iz ostalih vodnih objekata na mikrobiološku analizu iz: **Breze i Doboj-juga**, a relativno mali broj uzoraka je dostavljen iz: **Zepca, Olova, Vareša, Zenice i Usore**. **J.P.VIK Zenica je dostavio mjesečni izvještaj o broju uzetih uzoraka i rezultatima analiza u internoj kontroli mikrobiološkog i hemijskog kvaliteta vode za piće za januar.**

ZRAK: Rezultate mjerenja zagađenosti zraka SO₂ i lebdećim česticama, za februar mjesec, na području grada Zenice, Zavodu je dostavio Metalurški institut «Kemal Kapetanović». Koncentracije su mjerene na tri mjerna mjesta:

Parametar :	µg/m ³	Institut	Crkvice	Tetovo
SO ₂	Prosječna mj. konc.	212	164	220
	Max. mj.koncentracija	352 (15.02.'14.)	297 (15.02.'14.)	351 (18.02.'14.)
LČ	Prosječna mj. konc.	149	...	152
	Max. koncentracija	313 (15.02.'14.)	...	343 (18.02.'14.)

U februaru mjesecu 2014. godine zabilježena je dnevna prosječna koncentracija SO₂ iznad **125 µg/m³** zraka: na mjernom mjestu „Institut“ **27 dana**, „Tetovo“ **26 dana**, a na mjernom mjestu „Crkvice“ **21 dan (Dozvoljena prekoračenja su 3 dana u godini!)**. Dnevne koncentracije lebdećih čestica su **prelazile 250 µg/m³** na mjernim mjestima „Institut“ i „Tetovo“ **3 dana**. **Nije dozvoljeno da mjerna koncentracija ukupnih lebdećih čestica od 250 µg/m³ bude prekoračena u toku kalendarske godine**. U februaru 2014. godine zabilježeno je **smanjenje** prosječnih dnevnih koncentracija SO₂, na mjernoj stanici „Institut“ **za 23,2%**, na mjernoj stanici „Tetovo“ **za 4,8%**, a na mjernoj stanici „Crkvice“ **za 21,2%** u odnosu na januar 2014. godine. Zabilježeno je **smanjenje** maksimalnih dnevnih koncentracija SO₂ na mjernoj stanici: „Institut“ **za 22,6%**, na mjernoj stanici „Tetovo“ **za 0,6%**, a na mjernoj stanici „Crkvice“ **za 40,4%** u odnosu na januar 2014. godine. Izmjerene su **povećane** vrijednosti prosječnih koncentracija ukupnih lebdećih čestica na mjernoj stanici: „Institut“ **za 15,5%** a **smanjene** na mjernoj stanici „Tetovo“ **za 0,7%**, u odnosu na januar 2014. godine. Izmjereno je **povećanje** maksimalnih vrijednosti lebdećih čestica na mjernoj stanici „Institut“ **za 0,97%**, a **smanjenje** na mjernoj stanici „Tetovo“ **za 6,3%**, u odnosu na januar 2014.godine. Uočava se **trend smanjenja vrijednosti prosječnih dnevnih koncentracija SO₂ na svim mjernim mjestima kao i trend smanjenja maksimalnih vrijednosti koncentracija SO₂**. Uočava se **trend povećanja prosječnih vrijednosti ukupnih lebdećih čestica na mjernom mjestu „Institut“ a smanjenje na mjernom mjestu „Crkvice“**, kao i **trend povećanja maksimalnih dnevnih koncentracija lebdećih čestica na mjernom mjestu „Institut“ a smanjenja na mjernom mjestu „Tetovo“ u odnosu na prošli mjesec**.

Rezultate mjerenja zagađenosti zraka: SO₂, ukupnih lebdećih čestica i azotnog dioksida u toku **februara** mjeseca, u gradu Kaknju, KZJZ Zenica nije dostavila Termoelektrana «Kakanj»:

Obzirom na vremenski period sa povećanim količinama padavina, apelujemo da se saniraju i drže pod kontrolom sve rizične ekološke tačke u gradskim, prigradskim i seoskim naseljima, te izdvojenim civilnim i vojnim objektima, naročito da se redovno vrši sanacija, dezinfekcija i dezinskekcija nakupina smeća, **opasnog medicinskog otpada**, nakupina **klaoničkih** otpadaka, nekontrolisanih izljeva fekalnih i drugih otpadnih voda, itd. Treba redovno kontrolisati sisteme dezinfekcije vode i nivo rezidualnog hlora na krajnjim tačkama vodovodne mreže i u bazenima za kupanje, držeći ga na nivou **0,3 do 0,5 mg/L vode**.

Zbog realne opasnosti od ozljeda, naročito djece, i prenosa **smrtonosnog bjesnila**, apelujemo na **što hitnije** poduzimanje adekvatnih veterinarskih i administrativnih mjera, u cilju **higijenski i etički prihvatljivog uklanjanja** napuštenih životinja, pasa i mačaka lutilica, sa javnih površina, preferirajući otvaranje azila za smještaj i udomljavanje napuštenih životinja, u duhu humanosti i civilizacijskih dostignuća.